

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. V. De illis, quæ probata sunt in genere, & in specie de probatione
ætatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](#)

tentionem, prout habetur in e. Ex Epis-
tola i. b. t. (neque enim aequitas permit-
tit, ut Reus contra se Actorem instruere
cogatur) nisi instrumenta, quæ exhiberi
pertinent, non tam sint propria unius,
quam communia utrique parti, vel ra-
tione proprietatis, vel ratione cause, vel
quando facta sunt pro cautione plurium;
vel quod facta sint à persona publica, ex
publico, officio &c. quin etiam sua in-
strumenta Reus edere debet Actori pe-
tenti, si hic fundatam suam intentionem
habet, circumstantiam tamen aliquam,
que intervenit, ignoret (cum in tali
cauſa non pertantur instrumenta ad princi-
paliter impugnandum) vel si ip'se Reus
suis in judicio instrumentis contra Acto-
rem utatur, & necessaria hæc sint ad
Actorem instruendum, utrum ligata
vel, ad replicam formandam &c. vel si
ex speciali privilegio jus habeat, ad peten-
da Rei instrumenta, quale privilegium
Filius habet (altem in causis civilibus)
Ecclesiæ, Hospitalia, & alia loca pia &c.
& ex probabili cause alia favorabiles (ni-
si contraria praxis obstat) causæ usura-
rum restituendarum, causæ Matrimo-
niales, & quando agitur de salute ani-
mæ.

*Qui autem in judicio suam intentio-
nem plenè probavit, non potest com-
pelli, ut id ipsum etiam juramento con-
firmit, non obstante contraria consuetu-
dine, que non valet, ut patet ex c. Sicut
consuetudo z. b. t. cum in tali casu jurame-
ntum fieret abique ulla causa, quod
illictum, & irrationabile est, ita ut etiam
licet possit Actor juramentum judiciale
sibi delatum reculare, si intentionem
suam plenè probavit, cum juramentum
Pithing. Compend.*

hoc adhiberi non debet litis decisæ cau-
ſâ, sed litis decidendæ.

§. V.

*De illis, que probata sunt in gene-
re, & in specie de probatione etatis.*

Probatio in genere versatur circa fa-
cta incerta, & de quibus dubitatur
(cum notoria probationem non requi-
rant, c. Super eo 3. Deterrib. cogend.) que
in judicio deducenda sunt, & ad causam
pertinent, & probari possunt.

In specie vero de etate si dubitetur,
ille probare eam debet, qui suam inten-
tionem vel exceptionem fundat super
ea, prout etiam colligitur ex c. In presen-
tia 8. b. t. nisi ex sola corporis constitu-
tione inspecta probabilem conjecturam
habens de etate Judex, onus probandi
in aliud transferat, vel nisi probato & cu
principal, ad cuius valorem necessariæ
certæ etas requiritur, accessoriæ & ex pre-
sumptione etas sufficienter probata sit,
duobus enim modis etas probari potest,
verè, per testes scil. qui partui v. g. in-
terfuerunt &c. & presumptivè, per im-
dia scil. & conjecturas ex constitutione
corporis, ex Instrumento Matrimo-
nij &c.

§. VI.

De probatione Virginitatis.

Ex c. Propositi, 4. b. t. habetur,
quod Virginitas Mulieris satis probe-
tur per proprium illius juramentum, &
testimonium septem mulierum (aut pau-
eriorum etiam), modò fuerint honestæ,
bonæ famæ, & in hac re peritæ) quæ ex
aspectu corporis eam Virginem esse, te-
stentur, quamvis de contrario juret Ma-
tius

Q. Q.

titus